

MEMO

DESCRIEREA CONTEXTULUI CARE A PRECEDAT ÎNȚIERII URMĂRIII PENALE ÎMPOTRIVA
PROCURORULUI GENERAL SUSPENDAT ALEXANDR STOIANOGLO

AUTOR: PAVEL GRECU

21 OCTOMBRIE 2021

I. Viziunea și acțiunile Procurorului General Alexandr Stoianoglo

1. La 29 octombrie 2019, în rezultatul probei de interviu efectuate de o comisie de experți a Ministerului Justiției, au fost preselecți pentru a fi propuși Consiliului Superior al Procurorilor candidații Alexandr Stoianoglo, Vladislav Gribincea, Oleg Crîșmaru și Veaceslav Soltan. În urma concursului desfășurat, la 29 noiembrie 2019 [CSP l-a propus](#) pe Alexandr Stoianoglo spre numire în funcția de Procuror General președintelui țării, Igor Dodon. În aceeași zi, decretul de numire a fost semnat.
2. În [interviul său inițial](#) în fața comisiei de preselecție, A. Stoianoglo a pledat, printre altele, pentru mai puține aresturi, mai puține interceptări și mai puține dosare penale examinate în ședințe închise. Cu privire la dosarul "Furtul miliardului", a declarat, printre altele, că urmează a fi înlăturați acei procurori și ofițeri de urmărire penală care până atunci nu avansat de această cauză și că *"noi trebuie să revenim și să reexaminăm toate dosarele penale examinate în ședință închisă, în vederea stabilirii dacă există temeuri legale de inițiere a procedurilor de revizuire în aceste cauze. Eu am mari dubii că pe aceste dosare au fost niște dovezi pertinente care ar fi justificat adoptarea sentințelor de condamnare"*.¹
3. Unul dintre membrii comisiei l-a întrebat de ce atunci când a fost deputat și alianța din care făcea parte a votat pentru lichidarea judecătorei economice, acesta nu a votat cu majoritatea.² Dl Stoianoglo a răspuns că el susține specializarea instanțelor, și din câte știe acolo era un judecător problematic care *"administra toate verigile din sistemul judecătoresc economic"*, și nu avea rost să lichidezi o instanță din cauza unui om. A menționat că această persoană era Aureliu Colenco (fostul Președinte a Curții de Apel Economice)³, și fiind în poziția de vice-președinte a Parlamentului a vorbit cu acest judecător să plece și acesta a plecat din sistem, însă doar după ce instanțele economice au fost lichidate.

Primul dosar penal al lui Viorel Morari, fostul șef al Procuraturii Anticorupție

4. La 26 decembrie 2019 a fost pornit un dosar penal împotriva lui Viorel Morari, atunci șef al Procuraturii Anticorupție, pentru abuz de serviciu și fals în acte publice. [Potrivit Procuraturii Generale](#), Viorel Morari era bănuț că ar fi înregistrat o plângere penală contrar legii și că ar fi falsificat acte procesuale în acest dosar. Potrivit lui V. Morari, plângerea la care face referință Procuratura Generală era a lui Vladimir Plahotniuc împotriva lui Veaceslav Platon pentru denunț calomnios. [V. Morari a spus](#) atunci că acesta și alte dosare pornite ulterior împotriva sa reprezintă o răzbunare a Procurorului General A. Stoianoglo pentru inițierea dosarelor penale ce țin de pretinsa finanțare ilegală a PSRM, inclusiv, în dosarul "Bahamas".

¹ La acea dată existau foarte puține cauze în dosarul „Miliardul furat”, care să fi fost examinate în ședințe închise, și care s-au finalizat prin sentințe irevocabile de condamnare. Printre acestea se numără dosarul lui Veaceslav Platon, Olga Pungă și Vladimir Filat. Toate aceste persoane au fost eventual eliberate din închisoare.

² Instanțele economice erau considerate printre cele mai corupte din întregul sistem judecătoresc. În lipsa unor mecanisme funcționale de combatere a corupției în rândul judecătorilor Parlamentul a decis să le lichideze. A se vedea: Hot. CC nr. 3 din 9 februarie 2012, para. 56, disponibilă la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=3340&lang=ro.

³ După plecarea din sistemul judecătoresc, Aureliu Colenco a participat în calitate de consultant a lui Veaceslav Platon, în cadrul dezbaterilor într-o comisie parlamentară. Despre această relație a menționat și Nicolae Timofti, fostul Președinte al țării, într-un discurs în fața Adunării Generale a Judecătorilor ținut pe subiectul corupției în sistem. A se vedea: <https://www.zdg.md/editia-print/stiri-vechi/declaratii-le-presedintelui-nicolae-timofti-despre-veaceslav-platon-aureliu-colenco-si-miloanele-de-dolari/>.

Eliberarea și achitarea lui Veaceslav Platon

5. La 18 mai 2020, Procurorul General, A. Stoianoglo [a declarat într-o conferință de presă](#) că *"Dosarul cet. Veaceslav Platon a fost falsificat în totalitate. Acuzarea a fost întemeiată pe aprecierea intenționat denaturată și interpretarea eronată a faptelor care rezultau din acuzațiile lui Șor. Prin urmare, cetățeanul Platon a fost absolut ilegal condamnat și respectiv ilegal își ispășește pedeapsa. În baza probelor acumulate procuratura va iniția revizuirea sentinței acestuia și va insista pe examinarea echitabilă a cazului cu garantarea tuturor drepturilor procesuale ale acestuia, lucru de care anterior a fost privat"*.
6. Evenimentele ce au urmat sunt descrise minuțios într-un [buletin informativ](#) publicat de CRJM: *"La 10 iunie 2020, Procurorul General a expediat Judecătoriei Chișinău un demers privind suspendarea executării hotărârii emise în privința lui Platon în „dosarul BEM”. Procurorul General a indicat că, la 24 aprilie 2020, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) a inițiat o procedură de revizuire în acest dosar, pe motiv că vinovăția dlui Platon nu ar corespunde învinuirilor aduse.*
7. La 15 iunie 2020, peste doar cinci zile de la primirea demersului Procurorului General, Judecătoria Chișinău sediul Ciocana [l-a admis](#), pe motiv de deschidere a procedurii de revizuire a sentinței și că au fost stabilite circumstanțe noi de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii. Judecătorul nu a menționat care sunt aceste circumstanțe. Instanța a suspendat executarea hotărârilor judecătorești emise în privința lui Veaceslav PLATON în „dosarul BEM”, prin care ultimul a fost condamnat la 18 ani de închisoare. În aceeași zi, Veaceslav PLATON [a fost eliberat](#) din Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău. Eliberarea dlui Platon din detenție a fost posibilă inclusiv datorită [casării](#) în ianuarie 2020 sentinței de condamnare în „dosarul Moldasig” și trimiterii cauzei la rejudecare în prima instanță (pentru detalii a se vedea [Buletinul CRJM nr. 25](#)). Revizuirea dosarului penal împotriva dlui Platon privind implicarea în furtul miliardului s-ar putea solda cu despăgubiri de peste [un miliard de lei](#)."
8. La 28 mai 2021, [PCCOCS a renunțat la învinuire](#) în dosarul lui V. Platon privind furtul miliardului, pe motiv că *"fapta incriminată nu a fost comisă de Veaceslav Platon"*. La 14 iunie 2021, V. Platon a fost [achitat](#) de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani. Deși V. Platon avea și alte dosare penale în derulare (*dosarul Moldasig, dosarul privind corupere activă și escrocherie*) procuratura nu a cerut aplicarea vreunei măsuri preventive, precum ar fi, spre exemplu, obligația de a nu părăsi țara.

Suspiciuni privind relația lui A. Stoianoglo cu V. Platon

9. Speculații ce țin de o relație dintre A. Stoianoglo și V. Platon au început să apară în spațiul public practic deodată ce acesta a fost numit în funcția de Procuror General. La întrebări dacă există o asemenea relație A. Stoianoglo [a răspuns](#): *"niciodată nu am avut și nu mă aflu în nicio relație cu V. Platon"*. Într-un alt interviu, Procuror General [a mai adăugat](#) că: *"ultima dată l-am văzut pe dl Platon în Parlamentul Republicii Moldova în 2010. Niciodată măcar nu am avut o conversație cu dânsul. Toate încercările de a mă lega într-un fel sau altul se face din motiv că pentru acești oameni Platon reprezintă o amenințare"*.
10. În cadrul unei înregistrări [video publicate](#) la 28 mai 2020, se arată cum V. Platon este audiat în calitate de martor în dosarul "Furtul Miliardului". La începutul acestui video se observă cum A. Stoianoglo și V. Platon dau mâna și se salută prietenos: *"Привет Вячеслав"* și *"Здравствуйте Александр Дмитриевич"*. În continuare, Procurorul General îi spune că au reacționat la cererea lui V. Platon de a da mărturii și că au nevoie de ele, dar și mai mult are nevoie de aceasta V. Platon, pentru a demonstra societății și organelor de anchetă că nu a participat la aceste procese. Procuratura Generală a recunoscut autenticitatea înregistrării, menționând că a pornit o [anchetă de serviciu](#), iar apoi și un [dosar penal](#) pe marginea scurgerilor.
11. La 4 octombrie 2021 au apărut [materiale în presă](#), care arată că A. Stoianoglo l-ar fi felicitat pe V. Platon cu anul nou în anul 2013, cu textul *"С новым годом! Удачи, успехов, здоровья! С"*

уважением. А. Стояногло” (trad.: *La mulți ani! Noroc, realizări și sănătate! Cu respect, A. Stoianoglo*). De asemenea, informațiile publicate mai arată că aceștia ar fi avut conversații telefonice și prin intermediul aplicațiilor WhatsApp și Viber în perioada 2013-2014.

12. La alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, PAS, un partid cu o agendă anticorupție și de reformare a justiției, [câștigă o majoritate](#) confortabilă de 63 de mandate în Parlamentul Republicii Moldova. Potrivit [unui portal de știri](#), la 18 iulie 2021 V. Platon pleacă din Republica Moldova, cu o cursă spre Londra, fapt confirmat eventual și de cel vizat. Sergiu Litvinenco, la acea dată deputat PAS în Parlament, [a comentat](#) că *”Nu știi ce explicații va găsi și de această dată procurorul general, dar sunt aproape sigur că așa ceva nu se putea face fără acceptul lui”*. La data elaborării acestui document V. Platon încă nu s-a întors în țară.
13. La 2 august 2021, [procurorii au cerut](#) arestarea și anunțarea în căutare pentru reținere și executarea măsurii de asigurare a lui V. Platon, în dosarul în care acesta este acuzat de „corupere activă” și „escrocherie”, pe motivul neprezentării în ședința de judecată. La 12 august 2021, [Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a admis](#) demersul procurorilor.

Informații precum că soția lui A. Stoianoglo ar fi beneficiara unor companii ale lui V. Platon

14. La 6 ianuarie 2021, fostul șef al Procuraturii Anticorupție, V. Morari a ieșit într-o conferință de presă cu [acuzății la adresa](#) lui A. Stoianoglo, precum că soția acestuia, Tvetana Kurdova, ar fi beneficiara finală a două companii cu sediul în Ucraina OOO ”Verlok Development Inc” și ”Jet Bussiness Limited”. V. Platon [a recunoscut](#) că aceste companii îi aparțin, însă acesta a menționat că Vladimir Plahotniuc ar fi organizat introducerea în aceste companii a numelui Tvetanei Kurdova.
15. La 2 aprilie 2021, un [portal ucrainean](#) a publicat o investigație jurnalistică asupra faptelor menționate mai sus. În cadrul investigației s-au confirmat cele menționate de V. Morari. La data efectuării investigației, trei luni mai târziu, T. Kurdova în continuare figura în calitate de beneficiară a companiilor lui V. Platon. De altfel, chiar și după pornirea urmăririi penale împotriva lui A. Stoianoglo, procurorul [V. Furtună a confirmat](#) faptul că potrivit datelor oficiale de pe site-ul Ministerului Justiției a Ucrainei, dna Kurdova încă figura în calitate de beneficiară a acestor companii. La fel, investigația a elucidat că aceste companii, foste acționare ale „Moldindconbank”, dețin împreună creanțe în valoare de 5.5 milioane de dolari.
16. La 9 aprilie 2021, printr-un [comunicat de presă](#), Procuratura Generală a calificat informațiile prezentate în investigație drept false și drept o tentativă a-l intimida pe Procurorul General în scopul deturnării investigațiilor privind fraudă bancară. Potrivit comunicatului, investigația respectivă reprezintă obiectul unei investigații penale la PCCOCS pe faptul amestecului în înfăptuirea în justiției și în urmărirea penală, în interesele unei organizații criminale.

„Maculatura” din dosarul ”Laundromat”

17. Dosarul „Laundromat” este o operațiune infracțională prin care în perioada 2010-2014 în jur de 22 miliarde de dolari au fost transferați din Federația Rusă în companii nerezidente prin intermediul sistemului judecătoresc și bancar al Republicii Moldova. În anul 2014 a fost pornit un dosar penal pe marginea acestei scheme, în care 14 judecători au fost învinuiți că ar fi emis hotărâri ilegale cu scopul facilitării spălării banilor.
18. Potrivit unui [portal de investigație](#), în septembrie 2020, procurorul din Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, a semnat mai multe ordonanțe de scoatere de sub urmărire penală a celor 14 judecători. Argumentul adus de M. Sușițaia ar fi fost că încheierile emise de judecători au rămas în vigoare, nefiind constatată de către o altă instanță de judecată ilegalitatea lor. Câteva luni mai târziu, A. Stoianoglo a [spus în cadrul unui interviu](#) că în dosarul ”Laundromat” nu erau probe și că în afară de „maculatură” acolo nimic nu era.
19. În cadrul unei [conferințe de presă din 13 aprilie 2021](#), deputata ACUM Platforma DA, și Președinta Comisiei parlamentare ”Laundromat”, Inga Grigoriu, a atras atenția asupra unui

amendament la Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării de banilor și finanțării terorismului care ar fi fost unul din elementele cheie în procesul de spălare a banilor din 2010-2014.

20. Potrivit deputatei, în anul 2011, Directorul de atunci al CCCEC (actualmente CNA) Viorel Chetaru, a venit cu o inițiativă legislativă, care ulterior a fost preluată și semnată sub formă de amendament la Legea nr. 190 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și a terorismului de către Președintele Comisiei securitate de atunci A. Stoianoglo. Prin acest amendament, în legea menționată mai sus, s-a adăugat sintagma "având efect suspensiv" (la art. 14 din Legea nr. 190). Această sintagmă a permis companiilor nerezidente, ale căror conturi bancare (*pe care veneau transferurile din Federația Rusă*) au fost blocate prin deciziile SPCSB, să deblocheze conturile doar prin prezentarea la bancă a copiei cererii de recurs asupra deciziei de suspendare a operațiunilor financiare, astfel fiind facilitată infracțiunea de spălare a banilor.
21. Potrivit SPCSB, în acea perioadă, instituția a depus 46 de decizii de blocare a tranzacțiilor suspecte, însă fără succes, din motivele menționate mai sus. Potrivit SPCSB, acest fapt a reprezentat unul din cele mai mari impedimente de a stopa fluxurile financiare care veneau pe parcursul a trei ani din Federația Rusă.
22. La 9 iulie 2021, a fost publicat [Raportul "Laundromat"](#). Potrivit acestuia, companiile creditoare, pe contul cărora în urma schemelor de spălare a banilor erau transferați banii din Federația Rusă, erau conexe grupurilor de companii afiliate lui Veaceslav Platon, Vladimir Plahotniuc și Ilan Șor. În cadrul conferinței de presă în care a prezentat raportul, Președinta Comisiei "Laundromat", a [menționat](#) că în cadrul audierilor efectuate „*numitul Veaceslav Platon a relatat, fragmentat ce-i drept, despre cum a spălat banii din Rusia prin băncile din R. Moldova după care au ajuns în alte jurisdicții*".

Modificări la Legea cu privire la procuratură

23. La 24 august 2021, Parlamentul a adoptat [o serie de modificări](#) ale Legii cu privire la procuratură. Aceste amendamente au introdus mecanisme de procedură disciplinară și procedură de evaluare a Procurorului General. De asemenea, prin această lege a fost stabilit că în cazul pornirii unui dosar penal împotriva Procurorului General, mandatul acestuia este suspendat de drept, iar CSP numește un Procuror General interimar care nu poate să exercite această funcție mai mult de un an. De asemenea, odată cu suspendarea mandatului Procurorului General se suspendă și mandatul adjuncților Procurorului General.
24. Legea a mai exclus din CSP Procurorul General, procurorul șef al UTA Găgăuzia și președintele Uniunii Avocaților, iar limita de vârstă pentru membrii CSP a fost stabilită la 65 de ani și atingerea acestei vârste a devenit temei de încetare a mandatului. În urma acestor modificări, a încetat mandatul membrului CSP, Dumitru Pulbere numit de Președintele Igor Dodon. În locul acestuia, Președinta Maia Sandu [a numit-o](#) în calitate de membră CSP pe Svetlana Balmuș.
25. Printr-o [decizie din 30 septembrie 2021](#), Curtea Constituțională s-a pronunțat că modificările Legii procuraturii adoptate la 24 august 2021 nu au ridicat probleme de constituționalitate. Asupra acestei legi încă urmează să se expună Comisia de la Veneția.

II. DOSARUL PENAL INTENTAT ÎMPOTRIVA PROCURORULUI GENERAL

Plângerile penale depuse împotriva lui Alexandr Stoianoglo

26. La 6 aprilie 2021 deputata Inga Grigoriu a [depus o sesizare](#) la CSP prin care a solicitat desemnarea unui procuror pentru investigarea faptelor elucidate într-o investigație jurnalistică, potrivit căreia soția lui A. Stoianoglo ar fi devenit beneficiară a unor companii ce aparțin lui Veaceslav Platon (pentru detalii a se vedea pct. 14-15). La 4 mai 2021 CSP a trimis la PCCOCS sesizarea depusă de dna Grigoriu. PCCOCS a [atașat sesizarea](#) deputatei la dosarul privind

„amestecul în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală” care l-a pornit pe faptele menționate în investigația jurnalistică. Acest dosar nu examinează faptele sub aspectul potențialei corupții pasive a Procurorului General, ci sub aspectul împiedicării activității acestuia și a compromiterii dosarelor de rezonanță.

27. O altă sesizare a deputatei I. Grigoriu a fost depusă pe faptul semnării de către A. Stoianoglo a unui amendament la Legea cu privire la combaterea spălării banilor prin care ar fi fost facilitată spălarea banilor prin sistemul judecătoresc din Republica Moldova (pentru mai multe detalii, a se vedea pct. 19-21). La 12 mai 2021 CSP a informat-o pe I. Grigoriu că s-a luat act de sesizare și i-a explicat prevederile legale. Această scrisoare a fost contestată în instanța de judecată în ordinea procedurii penale (art. 313 CPP).
28. La 26 iunie 2021, dna Grigoriu, a depus o [plângere](#) penală la CSP, în care l-a învinuit pe A. Stoianoglo de organizarea și dirijarea procesului de renunțare la învinuirea lui V. Platon. Printr-o [scrisoare din 26 august 2021](#), Președinta CSP, Angela Motuzoc, a respins plângerea. Ex-deputata a depus o plângere la Centrul Național Anticorupție pe numele A. Motuzoc pentru [depășirea atribuțiilor](#), pe motiv că aceasta nu avea competența să răspundă unilateral la plângerea penală, examinarea acestei chestiuni fiind de competența CSP.
29. La 30 septembrie 2021, Președintele Comisiei parlamentare securitate, apare națională și ordine publică a Parlamentului și deputat PAS, Lilian Carp, a depus o [plângere penală](#) la CSP pe numele lui A. Stoianoglo. Potrivit acesteia, ultimul este acuzat pe patru capete, și anume pentru că:
- pe 6 aprilie 2011, când A. Stoianoglo era Președintele Comisiei parlamentare securitate, apare națională și ordine publică, acesta a semnat un amendament la Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și a terorismului prin care a fost introdusă la adoptarea în a doua lectură fraza ”*având efect suspensiv*”, ceea ce a facilitat infracțiunea de spălare a banilor (a se vedea pct. 19-21). Potrivit autorului plângerii aceste fapte prezintă bănuiala rezonabilă de comitere a infracțiunilor de corupere pasivă (art. 324 CP) și abuzul de serviciu (art. 327 CP);
 - la 5 ianuarie 2021, soția lui A. Stoianoglo, Tvetana Curdova, a devenit beneficiarul unor companii afiliate lui V. Platon (a se vedea pct. 14-15), fapt ce ar putea fi încadrate în infracțiunile de corupere pasivă (art. 324 CP) și falsul în declarația de avere și interese (art. 352¹CP);
 - a organizat și dirijat acțiunile de renunțare la învinuirea lui V. Platon, acuzare și motivare identică cu cea invocată anterior de I. Grigoriu (a se vedea pct. 5-8);
 - a emis un ordin prin care a dispus achitarea îndemnizației de eliberare din funcție a procurorului Nicolae Chitoroagă, deși ultimul era urmărit penal pentru îmbogățire ilicită. Potrivit art. 62 alin. (5) al Legii cu privire la procuratură, plata indemnizației în astfel de situații se suspendă, iar în cazul stabilirii vinovăției, aceasta nu se achită. Autorul acuză bănuiala rezonabilă de comitere a infracțiunii de depășire a atribuțiilor de serviciu (art. 328 alin. (3) lit. b) CP).

Examinarea sesizării deputatului Lilian Carp de către Consiliul Superior al Procurorilor

30. La 1 octombrie 2021, la inițiativa a 5 membri, a fost solicitată desfășurarea unei ședințe extraordinare a CSP pentru data de 4 octombrie. La această ședință urma să fie examinată plângerea deputatului Lilian Carp din 30 septembrie 2021. Aceasta însă nu a avut loc pentru că la ședință s-au prezentat doar 7 membri din 11. Pentru ca ședință să fie deliberativă fiind necesară prezența a 8 membri. Potrivit [ministrului Justiției, S. Litvinenco](#), membru de drept al CSP, Președinta CSP, A. Motuzoc, ar fi sabotat desfășurarea ședinței respective.
31. La 5 octombrie 2021, CSP s-a întrunit în [ședință extraordinară](#) pentru a examina chestiunea menționată mai sus. La ședință s-au prezentat 10 membri. Sesizarea dlui Carp a fost prezentată

de acesta. La dezbaterea sesizării, deputatul Carp a fost întrebat A. Motuzoc ce dovedește faptul că amendamentul semnat de A. Stoianoglo a facilitat schema de spălare de bani în proporții deosebit de mari. Deputatul L. Carp a răspuns că urmează a fi ridicată stenograma votării de la ședința Parlamentului în care a fost votat amendamentul și că în raportul "Laundromat", de asemenea pot fi găsite mai multe detalii la acest subiect. A. Motuzoc s-a arătat nedumerită de faptul că în probele anexate sunt informații privind modificări ce țin de instanțele specializate (economice). L. Carp a răspuns că aceste informații au fost prezentate pentru a demonstra "*legătura dintre V. Platon și A. Stoianoglo... (aceștia) având acțiuni comune pe anumite subiecte... (și că) și-au orchestrat activitatea în legislativul de atunci*". Membra CSP Inga Furtună l-a întrebat pe L. Carp dacă acesta cunoaște personal informațiile din sesizare. Acesta a răspuns că informațiile sunt din spațiul public, însă până în prezent procuratura nu a întreprins nicio acțiune cu privire la acestea. La alte întrebări privind temeinicia acuzațiilor aduse de L. Carp, acesta răspundea că acțiunile menționate în sesizare urmează a fi verificată de procurorul de caz dacă CSP îi va admite demersul.

32. În cadrul dezbaterilor asupra sesizării, A. Motuzoc, a ridicat subiectul invitării Procurorului General la ședință în calitate de parte vizată de sesizare, în baza prevederilor Codului administrativ, fiind susținută și de membra CSP Inga Furtună. Membrii CSP, Sergiu Litvinenco, Dorel Musteață și Natalia Moloșag au argumentat că chestiunea examinată este parte dintr-o procedură penală, unde urmează a fi desemnat un procuror care ia decizia de a porni sau nu urmărirea penală. Fiind suspusă votului, această propunere a fost respinsă. În pofida acestui fapt, după aproximativ 10 minute, Procurorul General a intervenit în ședință cu solicitarea de a depune o cerere. Membrul CSP, Sergiu Litvinenco a protestat, zicând că dl Stoianoglo nu are nicio calitate în această procedură. După ce a transmis cererea dnei Motuzoc, A. Stoianoglo a avertizat membrii CSP cu "*răspundere contravențională pentru deciziile adoptate*". S. Litvinenco a atenționat Procurorul General, că acesta face presiune publică asupra membrilor CSP și că a venit neregulamentar la ședință. Cererea depusă de A. Stoianoglo s-a adeverit a fi o cerere de recuzare împotriva a cinci membri CSP: Sergiu Litvinenco, Dorel Musteață, Lilia Potâng, Natalia Moloșag și Svetlana Balmuș. Chestiunea însă nu a ajuns să fie supusă votului.
33. Spre finalul ședinței, A. Motuzoc a menționat că pe primele trei capete de acuzare au mai existat anterior plângeri, pe marginea cărora există diverse proceduri în derulare (a se vedea pct. 26-28), și a propus ca examinarea acestora să fie suspendată până la finalizarea acestor proceduri. Propunerea nu a fost susținută de majoritatea membrilor CSP.
34. În urma deliberărilor, [CSP a decis](#) desemnarea procurorului Victor Furtună, procuror din Procuratura Anticorupție, pentru examinarea aspectelor invocate în sesizarea deputatului Lilian Carp, privind pretinsele infracțiuni comise de Procurorul General, A. Stoianoglo.

Inițierea urmăririi penale, perchezițiile și reținerea lui A. Stoianoglo

35. La data de 5 octombrie 2021, ora 16:37, procurorul Furtună a semnat [înștiințarea](#) adresată Președintei CSP despre pornirea urmăririi penale împotriva lui A. Stoianoglo pe toate cele 4 capete de acuzare (a se vedea pct. 29). Din momentul pornirii urmăririi penale pe numele lui A. Stoianoglo, mandatul lui de Procuror General și mandatele adjuncților lui au fost suspendate de drept.
36. Procurorul General suspendat a anunțat o conferință de presă pentru ora 18:00. În aceeași perioadă, în jurul orei 18:00, Procurorul V. Furtună acompaniat de ofițeri mascați ai SIS, [au venit la sediul](#) Procuraturii Generale și au efectuat percheziția biroului și reținerea Procurorului General pe un termen de 72 de ore. Peste aproximativ 3 ore, A. Stoianoglo a fost escortat la domiciliul acestuia unde a avut loc percheziția domiciliului. Fiind întâmpinați de presă, înainte de a intra în casă, A. Stoianoglo le-a declarat că dosarul penal reprezintă o "*răzbunare din partea Președintelui țării*".

Acțiunile ce au urmat după reținerea lui A. Stoianoglo

37. La 6 octombrie 2021, [CSP a ales](#) în calitate de Procuror General interimar pe procurorul adjunct al Procuraturii mun. Chișinău Dumitru Robu. Acesta a mai exercitat funcția de Procuror General interimar în vara-toamna anului 2019, când a fost numit în această funcție de Parlament (procedură care ulterior a fost declarată neconstituțională). În perioada interimatului său scurt, au fost pornite mai multe dosare de rezonanță (*împotriva lui Vladimir Plahotniuc, dos. Bahamas, dos. Aeroportul Chișinău etc.*), care însă nu au progresat semnificativ în cei doi ani de când ele au fost începute.
38. În aceeași zi, avocatul lui A. Stoianoglo a depus o cerere de recuzare împotriva lui V. Furtună la șeful interimar al Procuraturii Anticorupție Adrian Bordeianu. Potrivit unei [înregistrări audio](#) apărute în presă, A. Bordeianu i-a cerut lui V. Furtună explicații pe marginea cererii de recuzare a ultimului. V. Furtună i-a cerut să-i expedieze în scris solicitarea de explicații, spunând că dl Bordeianu nu are competența de a-i cere explicații, el fiind numit procuror de caz de către CSP. Bordeianu insista și părea destul de deranjat de refuzul lui Furtună. La 6 octombrie 2019, Procurorul V. Furtună a depus o plângere la CSP invocând presiuni din partea lui A. Bordeianu. CSP a remis cererea de recuzare depusă de avocați spre examinare Procuraturii Generale. Cerea a fost respinsă de Procurorul General interimar.
39. Într-o intervenție ulterioară, V. Furtună [a menționat](#) că nu a putut obține un număr de înregistrare pentru dosarul Procurorului General suspendat până nu s-a adresat la CSP.
40. La 8 octombrie 2021, Procurorul General interimar [a format un grup](#) de urmărire penală din mai mulți procurori, condus de V. Furtună pentru investigarea dosarului lui A. Stoianoglo. Potrivit comunicatului Procuraturii Generale, procurorul desemnat de CSP avea nevoie de asistență în exercitarea urmăririi penale având în vedere complexitatea și rezonanța socială a cazului.

Procedurile judiciare și arestarea lui A. Stoianoglo

41. La 6 octombrie 2021, hotărârea CSP din 5 octombrie 2021 [a fost contestată](#) la Curtea de Apel Chișinău și cauza a fost repartizată Judecătorei Veronice Negru, aflată în concediu până pe 15 octombrie 2021. Procedurile judiciare pe acest caz urmau să continue după revenirea judecătorei.
42. La 8 octombrie 2021, V. Furtună a depus demers pentru aplicarea arestului preventiv lui A. Stoianoglo. Potrivit procurorului de caz, Procurorul General suspendat este învinuit de comiterea a cinci infracțiuni: abuz în serviciu, depășirea atribuțiilor de serviciu, corupere pasivă, darea declarațiilor mincinoase și favorizarea unui grup criminal organizat. La acest capitol V. Furtună [a comentat](#) că *"Stoianoglo este Procurorul General al R. Moldova și în cadrul urmăririi penale s-a constatat că dumnealui a favorizat un grup criminal organizat (...) condus de Veaceslav Platon – care i-a ajutat să revizuiască o hotărâre judecătorească definitivă, să scape de închisoare, să evite înaintarea bănuielilor pe anumite capete de acuzare, să pună în aplicare alte scheme infracționale care la moment deja sunt implementate și sunt în faza incipientă"*.
43. În ziua examinării demersului cu privire la arest au apărut informații precum că Procurorului General suspendat nu i-ar fi permise întrevederile confidentiale cu avocații săi în cadrul instanței de judecată. Aceste informații au venit de la [avocații acestuia](#) și [deputații ai PSRM](#). Procurorul de caz a explicat că avocații au avut acces nelimitat la discuții confidentiale, însă în cadrul ședinței de judecată s-au prezentat alți doi avocați care solicită discuție confidențială, unde nu au putut fi respectate rigorile necesare precum într-un izolator de detenție, și ar fi existat riscul de transmitere a unor obiecte interzise. Ulterior, Procuratura Generală a venit cu o [reacție](#) la această situație în care a confirmat cele spuse de procurorul Furtună și a menționat că, ulterior, *"pe parcursul examinării demersului de aplicare a măsurii preventive, în sediul instanței de judecată, învinuitului i-a fost acordată posibilitatea de a se întrevedea confidențial cu apărătorii săi timp de aproximativ 3 ore"*.
44. Avocații lui A. Stoianoglo au cerut strămutarea dosarului de examinare a necesității de aplicare a măsurii preventive la o altă instanță de același nivel, pe motiv că dl. Stoianoglo s-ar fi aflat în

relații conflictuale cu judecătorii Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana. CSJ a respins demersul. Ulterior, în aceeași zi, apărarea a cerut recuzarea Judecătorului Nicolae Corcea, [acuzând](#) că *"există suspiciuni cu privire la obiectivitatea magistratului"*. Și această cerere a fost respinsă. În final, judecătorul N. Corcea a admis parțial demersul acuzării și i-a aplicat arest la domiciliu pe un termen de 30 de zile Procurorului General suspendat.

45. După pronunțarea deciziei A. Stoianoglo a dat declarații presei. Acesta [a menționat](#) că *"procurorul nu a prezentat nicio probă pe acest dosar în afară de niște "screenshot-uri" din internet"*. Ieșind în incinta instanței, acesta [a declarat](#) în fața presei și a unui public mai larg: *(tradus din rusă) "ceea ce azi se întâmplă nu este doar o încercare, ci o capturare a instituțiilor de stat, și aceasta numaidecât va duce la uzurparea puterii în stat, și numaidecât va duce la ceea ce a fost 2 sau 3 ani în urmă"*.
46. La 12 octombrie 2021, avocații lui A. Stoianoglo au organizat o [conferință de presă](#). În cadrul conferinței, avocații au respins acuzațiile aduse de procurorul V. Furtună Procurorului General suspendat, venind cu explicații în acest sens. Aceștia, de asemenea, au criticat faptul că în dosar sunt probe luate doar din spațiul public, și că pornirea urmăririi penale a avut loc într-un timp scurt de 2 ore. Unul din avocați a menționat că în ziua reținerii sale, A. Stoianoglo a cerut suspendarea hotărârii CSP, și că potrivit legii, odată cu contestarea și solicitarea suspendării actului administrativ toate procedurile au fost suspendate, și toate acțiunile care au fost efectuate de procurorul de caz sunt ilegale. Cu privire la chestiunea ce ține de îngrădirea discuției confidențiale cu clientul lor, aceștia au menționat că au avut discuții aprinse la subiect, dar ulterior discuția confidențială a fost permisă de procurorul de caz.
47. La 15 octombrie 2021 Curtea de Apel Chișinău a menținut măsura preventivă de arest la domiciliu pentru 30 de zile aplicată dlui Stoianoglo.

ABREVIERI

CSP	Consiliul Superior al Procurorilor
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CNA	Centrul Național Anticorupție
PCCOCS	Procuratura de Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale
SPCSB	Serviciul Prevenire și Combatere a Spălării Banilor
CCCEC	Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției
SIS	Serviciul de Informații și Securitate
CC	Curtea Constituțională
BCS	Blocul Comuniștilor și Socialiștilor
PSRM	Partidul Socialiștilor al Republicii Moldova
PAS	Partidul Acțiune și Solidaritate
CP	Codul Penal
CPP	Codul de procedură penală

DESPRE AUTOR

***Pavel GRECU** – expert în justiție și drepturile omului, membru al Grupului de Experți în domeniul Justiției (GEJ). A activat anterior în calitate de consilier pe justiție și anticorupție a Prim-ministrului Republicii Moldova și consilier juridic în cadrul Centrului de Resurse Juridice din Moldova. Magistrul în Drept (Universitatea de Stat din Moldova).

Document revizuit de:

Iulian Groza, Director Executiv, IPRE (iulian.groza@ipre.md)

Ecaterina Popșoi, Coordonatoare de proiecte, expertă în domeniul juridic, (ecaterina.popsoi@ipre.md)

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) a fost înființat în martie 2015 în calitate de centru de analiză și cercetare (eng.: think-tank) independent, non-profit și apolitic.

Misiunea IPRE este de a accelera integrarea europeană a Republicii Moldova prin promovarea reformelor sistemice, sporirea democrației participative și consolidarea rolului cetățenilor în procesele decizionale la nivel național și local.

IPRE este membru al Platformei Naționale a Forumului Societății Civile a Parteneriatului Estic (www.eap-csf.eu), co-inițiator al Forumului Parteneriatului Estic al Centrelor de Cercetare (EaP Think-Tank Forum) lansat în anul 2017 la Chișinău.

Adresa: Str. București 90, of. 20
Chișinău, MD-2001, Republica Moldova
Tel.: + 373 22 788 989
E-mail: info@ipre.md
Web: www.ipre.md

Acest document a fost elaborat în cadrul proiectului „Sporirea rezilienței față de cleftocrația sistemică din Republica Moldova”, implementat de IPRE și susținut financiar de Fundația Soros Moldova. Conținutul documentului reprezintă opinia experților IPRE responsabili de elaborarea acesteia și nu reflectă neapărat poziția Fundației Soros Moldova.